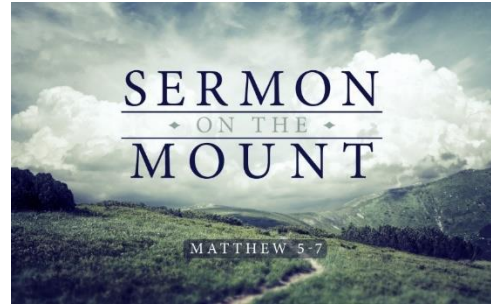

DEEL 9, JEZUS OVER BALKEN EN SPLINTERS

HET DOEL VAN DE HEER JEZUS

We denken dit seizoen na over de Bergrede. **In de Bergrede laat Jezus zien hoe een burger van Zijn Koninkrijk eruit ziet en hoe deze behoort te leven.**

Het is dus veel meer een karakterbeschrijving van een burger van dat Koninkrijk dan dat het een wetboek van het Koninkrijk is. Na een algemene inleiding hebben we gekeken naar de zaligsprekingen. In die zaligsprekingen laat Jezus zien hoe een burger van Gods Koninkrijk eruit ziet en vervolgens zegt Hij in de Bergrede welke uitwerking iemand met deze karaktereigenschappen in de wereld om hem heen behoort te hebben. De Heer spreekt over vruchten van Zijn gerechtigheid. Telkens speelt de tegenstelling tussen de leer van Jezus en de Schriftgeleerden en farizeeën een belangrijke rol. Waar is dan het Koninkrijk van God? Het Koninkrijk van God wordt zichtbaar waar God Zijn gezag mag uitoefenen en een burger van Gods Koninkrijk is iemand die Gods gezag erkent en wil gehoorzamen.

ZULT GIJ NIET OORDELEN?

We horen mensen (zowel Christenen als niet Christenen) nogal eens roepen dat Jezus ons leert dat we niet mogen oordelen, ben jij het daarmee eens? Waarom wel of niet?

Oordeel niet, opdat u niet geoordeeld wordt; want met het oordeel waarmee u oordeelt, zult u zelf geoordeeld worden; en met welke maat u meet, zal er bij u ook gemeten worden.

(Matteüs 7:1-2)

Zoals gezegd is dit vers een gedeelte uit de Bijbel wat vaak en graag door mensen in de mond genomen wordt. In een tijd waarin schijnbaar tolerantie en verdraagzaamheid belangrijk zijn wordt een ieder die maar de neiging lijkt te hebben om een kanttekening bij iets te plaatsen voor de voeten geworpen dat Jezus ons leert dat we niet mogen oordelen. Er zijn zelfs mensen (geweest) die op grond van dit vers geloven dat Jezus zelfs de rechterlijke/juridische macht aan mensen ontzegd. Makkelijk gezegd: rechtbanken en rechters mogen niet bestaan omdat alleen God mag oordelen.

Wanneer je als gelovige/ dominee/ kerkenraad/ gemeente vragen stelt bij een bepaalde manier van leven wordt dit vers al heel snel in herinnering gebracht. Misschien voel je jezelf zelfs wel bewaard om bepaalde zaken te bespreken met iemand omdat Jezus zegt dat we niet mogen oordelen. Maar wat leert de Heer ons eigenlijk?

In vers 6 wordt ons gezegd dat we het heilige niet aan honden en parels niet aan zwijnen mogen geven. Hoe weten we wat daarmee bedoeld wordt zonder te oordelen? In vers 15 moeten we op onze hoede zijn voor valse profeten. 1 Johannes 4:1 herhaalt dezelfde waarschuwing, hoe weten we wie dat zijn als we niet mogen oordelen? In Matteüs 18:15-20 en 1 Korinthe 5:12-13 gaat het over tucht, hoe kunnen we dat toepassen zonder oordelen? In Johannes 7:24 worden we opgeroepen om rechtvaardig te oordelen. Hoe kan dat als we niet mogen oordelen? Nogmaals de vraag: wat leer de Heer ons eigenlijk? Hoe moeten we dit lezen?

Wanneer de Heer ons leert om niet te oordelen dan gaat het er niet om dat we nooit iets zouden mogen zeggen of vinden. We worden elders in Gods Woord juist op te roepen om goed en kwaad te onderscheiden in onze eigen levens maar ook om elkaar (in liefde) aan te spreken wanneer we zien dat iemand Gods wegen verlaat. Wat bedoeld Jezus en hoe kunnen we hiermee omgaan?

1 Wees niet veroordelend. Er is een fundamenteel verschil tussen beoordelen en veroordelen. We zijn allen geroepen om onszelf en de wereld om ons heen te beoordelen in het licht van Gods Woord. Een veroordelend persoon echter is iemand die telkens over kritisch op zoek is naar wat er aan de ander niet deugt. Iemand die telkens snel klaar staat om de ander aan te klagen en af te schrijven. Doorgaans is het niet bedoeld om op te bouwen maar slechts om aan te klagen en dus af te breken.

2 Oordeel niet over dingen die je niet kan zien. Hierbij kun je denken aan iemands motieven of intenties, datgene wat er in het hart van de ander omgaat. Zo snel vullen we in wat (wij vermoeden) de ander denkt en daarom doet. Gods Woord waarschuwt ons in 1 Korinthe 4:1-5 dat slechts God de verborgen zaken van het hart kan doorgronden en daarover kan oordelen.

3 Oordelen doen we slechts in het licht van het kruis.

Waarom ziet u wel de splinter in het oog van uw broeder, maar merkt u de balk in uw eigen oog niet op? Of, hoe zult u tegen uw broeder zeggen: Laat toe dat ik de splinter uit uw oog haal; en zie, er is een balk in uw eigen oog? Huichelaar, haal eerst de balk uit uw oog en dan zult u goed kunnen zien om de splinter uit het oog van uw broeder te halen.

(Matteüs 7:3-5)

Alleen wanneer we in het licht van het kruis kijken naar elkaar kunnen we dat opbouwend en liefdevol doen. Het kruis leert ons immers dat we zelf ook niet foutloos zijn en van genade. Het is erg gemakkelijk om onze eigen tekortkomingen te vergoelijken of over het hoofd te zien terwijl we dat wat er aan de ander schort wel makkelijk durven te veroordelen. Het kruis slaat ons die hypocriete houding uit handen en nodigt ons uit om met de houding die God naar ons toe heeft ook naar elkaar te kijken. **Zie bijvoorbeeld Lukas 18:9-14, Wat leer jij uit deze gelijkenis over de houding van God naar ons en onze houding naar elkaar toe?**

Door te spreken over balken en splinters maakt de Heer duidelijk dat we ook onze eigen blinde vlekken kennen en dus in nederigheid naast elkaar dienen te staan en niet in hooghartige hypocrisie. Galaten 6:1 verteld dezelfde boodschap. We mogen elkaar dienen en helpen maar dienen zeker ook oog te hebben voor onze eigen tekortkomingen en behoefte aan genade. Dat maakt dat we op gelijk niveau blijven staan.

want met het oordeel waarmee u oordeelt, zult u zelf geoordeeld worden; en met welke maat u meet, zal er bij u ook gemeten worden.

(Mattheüs 7:2)

Hoewel we dus wel degelijk mogen beoordelen (onzelf en de ander) geeft de Heer een duidelijke, nederig makende waarschuwing mee in vers 2. Ook in Romeinen 2:1-3 lezen we een gelijke waarschuwing. Wij zullen allemaal eens voor de rechterstoel van Christus verschijnen, ook gelovigen! Daarbij is het goed om een onderscheid te kennen in de oordelen die de Bijbel noemt.

- A Het laatste oordeel. (Openbaring 21:11-15, Mattheüs 25:31-46) Hiervoor zijn wij veilig en geborgen door het offer van de Heer Jezus. (Romeinen 8:1)
- B Vaders bemoeienis met ons leven. We volgen de Heer en zijn geroepen om te leven naar onze roeping. Daarin mogen we onszelf en elkaar beoordelen en ook de Heer doet dat en corrigeert naar Zijn inzicht en wil Zijn kinderen. (1 Korinthe 11:29-34, Hebrëen 12:5-7)
- C Het oordeel/besluit over ons "loon" Onder andere in 1 Korinthe 3:12-15 en 2 Korinthe 5:10 lezen we dat we ons voor de dingen die we doen moeten

verantwoorden bij de Heer en God het zal beoordelen. Volgens de woorden van Jezus speelt de maat die wijzelf hanteren naar anderen toe daarbij een rol.

**Geef het heilige niet aan de honden, en werp uw parels niet voor de zwijnen,
opdat die ze niet op enig moment met hun poten vertrappen, zich omkeren
en u verscheuren.**

(Mattheüs 7:6)

De Heer heeft ons zojuist geleerd dat we elkaar niet mogen veroordelen en geen over kritische, wettische houding ten opzichte van elkaar behoren in te nemen. We worden opgeroepen om wanneer we met elkaar onderweg zijn niet hypocriet maar juist vergevend en genadig te zijn. We moeten beoordelen maar mogen niet veroordelen. In vers 6 zorgt Jezus voor de balans want hier zien we dat we mogen beoordelen en soms mogen loslaten. Overduidelijke fouten en zonden mogen we niet onder een mantel der liefde bedekken.

Honden en zwijnen waren onreine dieren voor de Joden. Denk ook alsjeblieft niet aan jouw lieve en trouwe viervoeter. De hier genoemde honden waren wilde dieren die her en der hun maaltje opscharrelden (1 Koningen 21 en 22, het lot van Achab en Izebel) Het heilige en de parels duiden op kostbare en waardevolle zaken. Hierbij kun je denken aan het Evangelie of misschien zelfs tijd en energie van de Christen.

Honden en varkens herkennen de waarde niet en kunnen het vervreten of vertrappen en vervolgens de geveer aanvallen. Denk aan mensen die willens en wetens het evangelie blijven weerstaan, niet openstaan voor kerkelijke tucht en volharden in zonde, mensen die zich zelfs hatelijk, spottend of vijandig opstellen tegenover het Evangelie, de Christen of de kerk.

Hoewel we zijn geroepen om liefdevol en respectvol te blijven hoeven we niet altijd door te gaan met het gesprek wanneer dat zinloos is. In spreuken 9:8 maar ook in Mattheüs 10:14 en bij de apostel Paulus (Handelingen 13:48-52, Handelingen 18:5-6, Handelingen 28:17-28, 1 Korinthe 5:10-13) zien we dit principe terug.